

## **Παράσσιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς: Σχέδιο της Πρότασης**

*Ο στόχος του παρόντος φυλλαδίου είναι να δώσει τις κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία και τη διαχείριση του Παράσσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς.*

Ένα πάρκο πολιτιστικής κληρονομιάς είναι μοναδικό στην ελληνική ορολογία πάρκων και στη νομοθεσία, αφού περιλαμβάνει όλο το εύρος κατάταξης των πάρκων συμπεριλαμβανομένων των αρχαιολογικών, φυσικών, αναψυχής, τοπίων και πολιτιστικών. Επιπλέον, δεν πρόκειται για ένα τυπικό πάρκο: στα όριά του περικλείονται πόλεις, χωριά και αγροτικές περιοχές που περιβάλλουν τους μεγαλύτερους φυσικούς, πολιτιστικούς ή φυσικού κάλλους πόρους σε μια περιοχή. Με αυτόν τον τρόπο, παρέχεται η δυνατότητα σ' αυτές τις κοινότητες, να επωφεληθούν όσο το δυνατόν περισσότερο από τους ίδιους φυσικούς πόρους που τις περιβάλλουν. Αυτός ο τύπος πάρκου διαφέρει ακόμα στο ότι η ίδια η ντόπια κοινωνία ηγείται της διαχείρισής του: τυπικά, ένας τοπικός οργανισμός, ο οποίος αποτελείται από ανθρώπους της περιοχής συμπεριλαμβανομένων πολιτών των χωριών και των πόλεων, ιδιοκτητών επιχειρήσεων, αγροτών καθώς και εκλεγμένων μελών της τοπικής αυτοδιοίκησης και ο οποίος συγκροτείται για να επιβλέπει το πάρκο. Εν ολίγοις, η δημιουργία ενός πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς προσφέρει μεγάλες δυνατότητες για την αναζωογόνηση μιας περιοχής μέσω μιας προσπάθειας που ξεκινά από τους ίδιους τους κατοίκους ενισχύοντας της περηφάνια τους για τον τόπο καταγωγής τους και διασφαλίζοντας ότι τα οικονομικά οφέλη από αυτές τις προσπάθειες επιστρέφουν στην τοπική κοινότητα.

Το 2005, μια μικρή ομάδα από άτομα της τοπικής κοινωνίας μαζί με τον David Romano και τη Mary Voyatzis ξεκίνησαν μια συζήτηση που αφορούσε στη δημιουργία ενός πάρκου στην Πελοπόννησο με όραμα να προστατεύει και να προωθεί την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής. Η εναρκτήρια ημερίδα που πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο του 2010 στη Μεγαλόπολη και την οποία παρακολούθησαν πάνω από 200 άτομα, απέδειξε την πλήρη υποστήριξη της ιδέας για τη δημιουργία ενός τέτοιου πάρκου πολιτιστικής κληρονομιάς στην Αρκαδία. Αυτό οδήγησε σε καθολική συμφωνία ως προς το ότι το Παράσσιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς έπρεπε να δημιουργηθεί. Με βάση τα αποτελέσματα της Ημερίδας και την ανταπόκριση του κόσμου, τα ακόλουθα βήματα περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο το Παράσσιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς μπορεί να δημιουργηθεί. Η παρούσα προσπάθεια του σχεδιασμού για τη δημιουργία του Πάρκου κατευθύνεται με την συνεργασία ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων ενώ υποστηρίζεται από τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών, οι οποίες περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο πάρκο. Η μελλοντική συνεργασία θα περιλαμβάνει εκπροσώπηση από τις τοπικές κοινωνίες, την τοπική αυτοδιοίκηση, την αρχαιολογική υπηρεσία, η οποία εκπροσωπεί το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, τα αμερικανικά πανεπιστήμια μαζί με συμβούλους – κλειδιά. Αυτή η συνεργασία θα αποτελέσει τη βάση για την επιτροπή η οποία θα επιβλέπει τη δημιουργία του Πάρκου και την ανάπτυξή του στο μέλλον.

## **Συνολική θεώρηση της Πρότασης για τη δημιουργία του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς:**

### **Η συνολική εικόνα:**

Έξι κύρια βήματα έχουν καθοριστεί για τη δημιουργία του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς όπως περιγράφονται στο Σχέδιο της Πρότασης:

1. Επίσημη συγκρότηση μιας επιτροπής για την επίβλεψη της δημιουργίας του πάρκου
2. Ολοκλήρωση ενός επεξηγηματικού πλάνου για το Πάρκο.
3. Συμμετοχή του κοινού στη μελέτη της πρότασης μέσω συναντήσεων εργασίας και ημερίδων
4. Ολοκληρωμένη ειδική ιστορική μελέτη \
5. Εφαρμογή προγραμμάτων και σχεδίων
6. Προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και της κοινότητας

### **1) Οργάνωση της Επιτροπής**

Για να υλοποιηθεί το Παρράσιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς, θα πρέπει να συσταθεί μια Επιτροπή η οποία θα επιβλέπει την ίδρυση και τη μελλοντική διαχείριση του Πάρκου. Τα κυριότερα καθήκοντα της επιτροπής περιγράφονται παρακάτω (βλέπε Παράρτημα Β σε μια αναλυτικότερη περιγραφή της οργάνωσης της επιτροπής):

1. Δημιουργία: Πρέπει να οριστεί μια συνάντηση για τη σύσταση της επιτροπής. Σε αυτή τη συνάντηση θα συμμετέχουν όλοι οι συνεργάτες. Στους συνεργάτες θα περιλαμβάνονται αντιπρόσωποι των τοπικών κοινοτήτων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, των αμερικανικών Πανεπιστημίων και επιτελικοί σύμβουλοι (Φθινόπωρο 2010 / Άνοιξη 2011). Αντί της συνάντησης, θα μπορούσε να γίνει μια ανταλλαγή ηλεκτρονικών διευθύνσεων για τη σύσταση της επιτροπής. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί ως προς τα πρόσωπα που θα προσκληθούν και τα οποία και θα πρέπει να αξιολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να ακολουθούν τις εξελίξεις σε τοπικό επίπεδο.

2. Επίβλεψη και έλεγχος της δουλειάς της ομάδας σχεδιασμού και διασφάλιση ύπαρξης ξεκάθαρων όρων σε ότι αφορά τον τρόπο που η μελέτη σχεδιασμού θα υλοποιηθεί .

3. Επίδειξη διάθεσης και δυνατότητας δέσμευσης σε συνεργασία για την ανάπτυξη του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς και διασφάλιση δυνατότητας αντιπροσώπευσης όλων των κοινοτήτων του πάρκου συμπεριλαμβανομένων ανθρώπων από πόλεις, χωριά, επιχειρήσεις, αγροτών και τοπικών μη κυβερνητικών οργανισμών που στοχεύουν στη διατήρηση του φυσικού στοιχείου και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

4. Συνεργασία με όλες τις κοινότητες που σχετίζονται με το πάρκο για να περιγράψουν την ταυτότητα της περιοχής, και τις αξίες που σχετίζονται με την περιοχή (βλέπε Παράρτημα Α)

5. Σύνθεση ενός οικονομικού πλάνου που καθορίζει τους ρόλους για όλους τους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων των αμερικανών συνεργατών, μελών της

κυβέρνησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Αυτό το οικονομικό σχέδιο θα περιλαμβάνει μια επισκόπηση των κυριότερων ευκαιριών χορηγίας, το οποίο πρέπει να εφαρμοστεί άμεσα, και:

6. Αναζήτηση τοπικών, εθνικών και διεθνών προσδιορισμών για το πάρκο με σκοπό να παγιωθεί και να προωθηθεί η ταυτότητα της περιοχής.

## 2) Σχεδιάζοντας το Πάρκο:

Ένα Αναλυτικό Σχέδιο για το Παρράσιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς θα καταγράφει, θα αξιολογεί και θα περιγράφει προσεγγίσεις που αφορούν το πάρκο, οι οποίες θα καλύπτουν όλες τις πτυχές του πώς το πάρκο θα δημιουργηθεί και θα διαχειρίζεται. Σε μια συνεχή προσπάθεια, το σχέδιο θα κατευθύνει το πάρκο τα επόμενα 10 χρόνια, ενώ οι διαπιστώσεις θα αναθεωρούνται και θα εμπλουτίζονται κάθε χρόνο καθώς το πάρκο θα αναπτύσσεται. (βλέπε το επισυναπτόμενο Αναλυτικό Πλάνο το οποίο καθορίζει το στόχο της εργασίας).

Θα επιλεγεί ένας τόπος –μέρος όπου τα δεδομένα και άλλες πολύτιμες πληροφορίες που αφορούν στο πάρκο θα συγκεντρώνονται και να είναι προσβάσιμα, . Είναι ακόμα δυνατό να δημιουργηθεί στο μέλλον ένα Κέντρο Έρευνας το οποίο θα υπηρετεί αυτό το σκοπό. Μέχρι τότε, σημείο αναφοράς, όπως π.χ το Δημαρχείο της Μεγαλόπολης μπορεί να οριστεί με σκοπό να διευκολύνει αυτή τη συλλογή και ανταλλαγή δεδομένων.

Το Αναλυτικό Σχέδιο θα περιγράφει εκτενώς:

1. Τη σύνθεση ενός καταλόγου με σκοπό τον προσδιορισμό των φυσικών, ιστορικών πόρων , των πηγών αναψυχής καθώς και των οικονομικών κινητήριων δυνάμεων και των τουριστικών προορισμών.

2. Τη δημιουργία ενός χάρτη με τα προτεινόμενα όρια ο οποίος όμως θα υποστηρίζεται από το κοινό (και ο οποίος θα παρουσιάζεται για ενδεχόμενη αναθεώρηση στις συναντήσεις εργασίας και ημερίδες)

3. Τον καθορισμό στρατηγικών τακτικών για την προώθηση, τη διατήρηση και την προστασία του Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Αυτές οι τακτικές θα είναι αναλυτικές και θα καλύπτουν τη συντήρηση, την αρχαιολογία, τις οικονομικές κινητήριες δυνάμεις, το μάρκετινγκ και τις ευκαιρίες αναψυχής.

Χρονοδιάγραμμα/Πρόγραμμα:

1. Το Αναλυτικό Σχέδιο για το Παρράσιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς θα ολοκληρωθεί ως το 2013 για να παρουσιαστεί στην επιτροπή και τις τοπικές κοινωνίες. Το σχέδιο θα αναθεωρείται και θα εμπλουτίζεται κάθε χρόνο για τα επόμενα δέκα χρόνια από τότε αλλά και κατόπιν. Το 2023 ένα νέο Ολοκληρωμένο Αναλυτικό Σχέδιο θα δοθεί και το οποίο θα ανανεώνει και θα αναβαθμίζει την προσπάθεια του 2013.

2. Θα προηγηθεί των προσπαθειών Σχεδιασμού ενός ευρύτερου πάρκου η προσπάθεια για τη δημιουργία ενός προτύπου σχεδίου πάρκου για τη Χαρακτηριστική Περιοχή του Λυκαίου Όρους . Αυτή η προσπάθεια δίνει τη δυνατότητα της δημιουργίας μονοπατιών, της τοποθέτησης πινακίδων, της

δημιουργίας Ερευνητικού Κέντρου, της ανέγερσης ενός Μουσείου στη Μεγαλόπολη και το άνοιγμα ενός Κέντρου στις Άνω Καρυές· η εργασία αυτή θα ξεκινήσει το Καλοκαίρι του 2011 και θα σηματοδοτήσει την έναρξη της δημιουργίας του ευρύτερου Πάρκου.

### **3) Συναντήσεις Εργασίας και Ημερίδων των Τοπικών Κοινοτήτων**

Μέρος στη σύνταξη της μελέτης σχεδιασμού, αποτελεί και η συμμετοχή των κατοίκων, των επιχειρηματιών, των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων (ΜΚΟ). Προς αυτή την κατεύθυνση, οι ημερίδες θα:

1. Επιτρέπουν στην κοινότητα να καθορίσει την τοπική της ταυτότητα, τις αξίες και τα οφέλη.

2. Προσφέρουν την ευκαιρία για ουσιαστική συμβολή της κοινότητας στην Πρόταση Σχεδιασμού του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Αυτή η συμβολή θα είναι τεκμηριωμένη και θα χρησιμοποιηθεί ως ένα από τα στοιχεία της μελέτης σχεδιασμού.

α. Εναρκτήρια ημερίδα για όλους τους ανθρώπους των περιοχών, η οποία παρακολουθήθηκε από περισσότερα από 200 άτομα – 2010

β. Δύο τοπικές ημερίδες για το κοινό – Καλοκαίρι 2011

γ. Συνάντηση για τη σύσταση επιτροπής – Καλοκαίρι 2011

δ. Τοπικές ημερίδες για το κοινό – Καλοκαίρι 2012

ε. Τοπικές ημερίδες για το κοινό – Καλοκαίρι 2012´

3. Οι ημερίδες έχουν στόχο την ισχυροποίηση των δεσμών μεταξύ της κοινότητας, των εθνικών και κρατικών υπηρεσιών και θα πραγματοποιηθούν για να παράγουν συγκεκριμένες και πραγματοποιήσιμες δράσεις για εφαρμογή.

### **4) Ειδική Ιστορική Μελέτη:**

Η μελέτη θα αποδείξει ότι:

1. Η περιοχή παρουσιάζει ένα σύνολο φυσικών, ιστορικών και πολιτιστικών πόρων ενώ συγχρόνως αντιπροσωπεύουν χαρακτηριστικές πτυχές της ελληνικής κληρονομιάς οι οποίες αξίζει να αναγνωρισθούν, να διατηρηθούν, να μαθευτούν, να είναι προσβάσιμες και σε συνεχή χρήση, και οι οποίες μπορούν να διαχειριστούν καλύτερα ως μια ενότητα μέσω συνεργασιών μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, καθώς και συνδυάζοντας διαφορετικούς και μερικές φορές μη συνεχόμενους πόρους και ενεργές κοινότητες.

2. Ανατανακλά τη σπουδαιότητα των παραδόσεων, των εθίμων, των πίστεων και του παραδοσιακού τρόπου ζωής που είναι μέρος της περιοχής και της εθνικής ιστορίας·

### **3) Σχεδιασμός Προγραμμάτων και Έργων**

Βασισμένη στην τοπική ταυτότητα του Πάρκου πολιτιστικής κληρονομιάς, τις αξίες και τα οφέλη που θα προκύψουν από τις επερχόμενες ημερίδες, η Επιτροπή του Πάρκου θα καταρτίσει προγράμματα και έργα τα οποία θα προωθούν την περιοχή πολιτιστικής κληρονομιάς και θα ωφελήσουν την τοπική κοινότητα:

1. Προγράμματα: αναψυχής, αναζωογόνησης, συντήρησης, διατήρησης, εκπαιδευτικά, και ευκαιρίες προβολής στο πάρκο.

2. Σχέδια: καλλιτεχνικά σχέδια, χάραξη μονοπατιών, τουριστικά κέντρα, κτλ.

3. Χρηματοδότηση: Στην πρόταση του Σχεδιασμού περιλαμβάνεται η Διασφάλιση του χρηματοδοτικού μηχανισμού

Η Επιτροπή του Πάρκου προβλέπεται να συνθέσει ένα κατάλογο προγραμμάτων και έργων αποκλειστικά για το Παρράσιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Αυτός ο κατάλογος θα περιλαμβάνει τις προτεραιότητες, τις φάσεις, τα κόστη και τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς για κάθε πρόγραμμα και σχέδιο. Για να πληροί τις προϋποθέσεις ενός Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η προσπάθεια σχεδιασμού θα χρειαστεί να:

1. Παρέχει μοναδικές ευκαιρίες για τη διατήρηση των φυσικών, πολιτιστικών, ιστορικών και / ή των ιδιαίτερου φυσικού κάλλους στοιχείων·
2. Προωθεί τον τοπικό πλούτο μέσω δημιουργίας προϊόντων ορισμένων κατασκευαστών με εμπορικό σήμα και προϊόντων «προστιθέμενης αξίας»·
3. Παρέχει μοναδικές ευκαιρίες αναψυχής·
4. Φροντίζει ώστε οι σημαντικοί πόροι για την τοπική ταυτότητα και οι τοπικές αξίες είναι ικανές να υποστηρίξουν την εκπαίδευση και την προβολή·
5. Συγκεντρώνει όλα τα σχετικά δεδομένα και να διεξάγει την αναγκαία έρευνα για να ελέγξει και να πιστοποιήσει ότι η περιοχή είναι κατάλληλη για ανάπτυξη και σχεδιασμένη χρήση. Κάθε μέτρο θα παρθεί για να αποτραπεί το ενδεχόμενο πρόκλησης βλάβης στο περιβάλλον και τις κοινότητες.

## **6) Προβάλλοντας την Πολιτιστική Κληρονομιά και την Τοπική Κοινωνία:**

Οι πόλεις και τα χωριά χαρακτηρίζονται από ένα τρόπο ζωής που επιτρέπει στους ανθρώπους να ζουν καλά. Οι παραδόσεις και οι παραδοσιακοί τρόποι του να κάνει κανείς πράγματα, εκτιμώνται. Η Επιτροπή του Πάρκου θα αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο στην ανάπτυξη ενός σχεδίου για το Πάρκο Πολιτιστικής κληρονομιάς το οποίο θα κεφαλαιοποιήσει τη δυναμική που θα αναπτυχθεί στις ημερίδες και του ίδιου του Σχεδίου της Πρότασης το οποίο θα προστατεύει και θα ενισχύει το σκεπτικό του «ευ ζην».

Η Επιτροπή του Πάρκου θα εργαστεί με σκοπό την ανάπτυξη και τη βελτίωση του πλούτου και του «ευ ζην» των κοινοτήτων εστιάζοντας σε κοινά έργα μεταξύ αγροτών, πόλεων, ανθρώπων που ζουν στα χωριά, εθνικών και τοπικών οργανισμών καθώς και των αμερικανών εταίρων (συμπεριλαμβανομένου και του Ιδρύματος Παρράσιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς). Το σχέδιο ανάπτυξης θα προωθεί την οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή με τους εξής τρόπους:

1. παρέχοντας ευκαιρίες βελτίωσης της τοπικής οικονομίας μέσω επιχειρηματικών προσπαθειών των κατοίκων της περιοχής·
2. βελτιώνοντας την αγροτική οικονομία μέσω της δημιουργίας αγροτικών ευκαιριών προωθώντας προϊόντα «προστιθέμενης αξίας» τα οποία θα παράγονται τοπικά και·
3. κάνοντας μια συστηματική προσπάθεια για την περιγραφή των οφελών από το Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς στον κόσμο, τα οποία περιλαμβάνουν αλλά δεν περιορίζονται στην ομορφιά, την πολιτιστική κληρονομιά, τους τρόπους ζωής, και τα τοπικά προϊόντα.

Η επιτυχία του Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς από τη σκοπιά του «ευ ζην» μπορεί να αξιολογηθεί με βάση έξι κατηγορίες που υπολογίζουν πόσο καλά εφαρμόζεται η πρόταση σχεδιασμού:

1. περιβαλλοντική πολιτική,
2. υποδομές,
3. ποιότητα του αστικού ιστού,
4. ενθάρρυνση της τοπικής παραγωγής και των προϊόντων,
5. φιλοξενία, και
6. συγκεντρώσεις της κοινότητας

## **Παράρτημα Α: Τοπική ταυτότητα και Αξίες**

**Τοπική Ταυτότητα:** Θα αναπτυχθεί από την Επιτροπή και την τοπική κοινωνία μέσω των συναντήσεων εργασίας ημερίδων.

### **Αξίες της τοπικής κοινωνίας**

Το παρακάτω αρχικό σύνολο αξιών αναγνωρίστηκε για το Πολιτιστικό Πάρκο με βάση τα ευρήματα της ημερίδας που διεξήχθη το καλοκαίρι του 2010 στη Μεγαλόπολη. Κατά τη διάρκεια της μελέτης σχεδιασμού και σε συνεννόηση με την τοπική κοινωνία, θα επιβεβαιωθούν, θα αναθεωρηθούν και θα επεκταθούν. Με άλλα λόγια, θα εξελιχθούν σε ένα σύνολο από θεμελιώδεις αρχές οι οποίες αρμόζουν στο Παράρτισιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς και σε εκείνους που ζουν σε αυτό:

- 1. Ενδυνάμωση της ταυτότητας των τοπικών κοινωνιών σε σχέση με τους αρχαιολογικούς χώρους και τα κυριότερα χαρακτηριστικά της φύσης και του περιβάλλοντος που συνιστούν τον κύριο κορμό του Πάρκου.**  
Διεύρυνση και επαναπροσδιορισμός της ταυτότητας της περιοχής με τα χωριά και τις πόλεις καθώς και τους γύρω από αυτά χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς. Χρήση της διατήρησης και της ερμηνείας για την ενίσχυση της εμπειρίας των πόρων και, συνεπώς, της ελκυστικότητας της περιοχής για να γίνει «τόπος ανακάλυψης», «άξια μνήμης», «πηγή έμπνευσης» «προσβάσιμη» και αισθητικά ελκυστική.
- 2. Κοινή χρήση αυτού του μοναδικού μέρους με άλλους, ντόπιους κατοίκους και εξωτερικούς επισκέπτες.**  
Στόχος για την καρδιά της περιοχής να είναι ένας προορισμός που θα έχει πολλαπλές θετικές επιπτώσεις στις περιβάλλουσες κοινότητες λόγω της επισκεψιμότητας η οποία θα συνεπάγεται και οικονομική βελτίωση.  
Ενσωμάτωση επιλογών για παραρτήματα επιχειρήσεων προς τους επισκέπτες, ώστε να δουν και να παρέχουν υποστήριξη στις επισκέψεις όπως η βιομηχανία φιλοξενίας.

Μια ομάδα του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς (υπο-επιτροπή) θα δημιουργηθεί από νωρίς για να αναπτύξει μια στρατηγική που θα αφορά στην επικοινωνία του σκεπτικού του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς και των οφελών που θα προκύψουν από αυτό, με την κοινότητα και τους εξωτερικούς επισκέπτες.

**3. Προτεραιότητα η βελτίωση της ευημερίας των πολιτών.**

Ένα επιτυχημένο πάρκο πολιτιστικής κληρονομιάς από την οπτική του «ευ ζην», θα επιδεικνύει μια υγιή περιβαλλοντική πολιτική, ποιοτικές υποδομές και αστικό ιστό, μια ακμάζουσα αγορά για την τοπική παραγωγή και προϊόντα, γνωστή φιλοξενία καθώς και προώθηση των συγκεντρώσεων των τοπικών κοινοτήτων.

**4. Καθορισμός κύριων πυλών εισόδου και κέντρων, και παροχή συνδέσεων.**

Δημιουργία πυλών εισόδου μαζί με κύριες οδούς μεταφοράς. Ορισμός κεντρικών σημείων (χωριά) μέσα στο πάρκο· δημιουργία συνδέσεων με τους κύριους αρχαιολογικούς χώρους και πρόσβαση στη φυσική ομορφιά μέσω δρόμων και μονοπατιών.

## **Παράρτημα Β: Καταστατικός Χάρτης Επιτροπής**

### **Καταστατικός Χάρτης για την Συγκρότηση μιας Επιτροπής για την Επίβλεψη της Δημιουργίας του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς.**

**1<sup>η</sup> Αυγούστου 2010**

#### **Επιτροπή Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς**

Πρέπει να συσταθεί μια επιτροπή, η οποία θα επιβλέπει τη δημιουργία του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Η εν λόγω περιοχή καλύπτει γύρω στα 300 τετραγωνικά χιλιόμετρα γης, η οποία διαθέτει παρθένα ορεινά τοπία, ποτάμια, κοιλάδες και μικρά χωριά τα οποία σχετίζονται με αμέτρητα παραδείγματα της πλούσιας πολιτιστικής ιστορίας που διαμορφώθηκε από χρόνια κατοχής, ριζωμένη στις βαθιές και άθικτες παραδόσεις. Ο στόχος είναι η επίτευξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για το πάρκο με σαφώς προσδιορισμένα σχέδια και προγράμματα μέσα σε ένα χρονικό ορίζοντα τριών χρόνων. Η επιτροπή που θα συσταθεί για την επίβλεψη της δημιουργίας του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς, θα αναθεωρεί και θα συμβάλλει στα ευρήματα, τα συμπεράσματα και τις συστάσεις σχετικά με τη μελέτη σχεδιασμού, με σκοπό να εκτιμηθούν οι δυνατότητες, οι στρατηγικές, τα σχέδια και τα προγράμματα για την περιοχή. Η επιτροπή θα στοχεύει στο άνοιγμα του πάρκου το 2013. Η επιτροπή θα αγωνιστεί επίσης για τη διεθνή και εθνική αναγνώριση του πάρκου, χωρίς αυτό να εξαρτάται από τη δημιουργία της περιοχής πολιτιστικής κληρονομιάς και το άνοιγμα του πάρκου.

#### **Ποιος είναι ο Σκοπός της Επιτροπής του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς**

Για την επιτυχία του, το Παρράσιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς θα χρειαστεί καθοδήγηση, κατεύθυνση και υποστήριξη από την προτεινόμενη Επιτροπή του Πάρκου. Η προσπάθεια σχεδιασμού που θα επιβλέπει η Επιτροπή θα επιζητεί:

7. Να προστατεύσει τα μοναδικά ιδιοματικά χαρακτηριστικά της περιοχής, τα οποία έχουν αναπτυχθεί με τον καιρό αποτελώντας χαρακτηριστικό παράδειγμα του ελληνικού αγροτικού τοπίου.
8. Να διατηρήσει και να παρέχει πρόσβαση σε μέρη εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς που βρίσκονται στην περιοχή, όπως το φαράγγι του ποταμού Νέδα.
9. Να επισημάνει και να προστατεύσει σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους οι οποίοι περιλαμβάνουν: το πρώτο ελληνικό ιερό που συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, το Ναό του Επικούριου Απόλλωνος στις Βάσσες· ένα από τα πιο γνωστά Πανελλήνια Ιερά, το Λύκαιο Όρος, το οποίο διαθέτει τον μόνο ορατό ιππόδρομο στον ελληνικό κόσμο, και ένα βωμό, ο οποίος πρέπει να ήταν σε χρήση για πάνω από 5.000 χρόνια στο Ιερό του Δία.
10. Να επιτρέπει συνεργασία πολιτών και στελεχών της αυτοδιοίκησης στο σχεδιασμό, να μοιράζονται τις ανησυχίες και το ενδιαφέρον τους σχετικά με τις τοπικές ανάγκες.
11. Να ενθαρρύνει την οικονομική ανάπτυξη που σχετίζεται με τον τουρισμό, φέρνοντας περίπου ένα εκατομμύριο νέους επισκέπτες στην περιοχή.
12. Να ορίσει τις προδιαγραφές για την αλλαγή της διαχείρισης της περιοχής.
13. Να προστατεύσει την ακεραιότητα του υφιστάμενου πολιτιστικού και φυσικού τοπίου.
14. Να υποστηρίξει τον παραδοσιακό πολιτισμό που υπάρχει στη σύγχρονη εποχή.

### **Ποιοι είναι οι στόχοι της επιτροπής;**

Η δημιουργία της Επιτροπής του Πάρκου θα καθοδηγεί τους πολίτες των χωριών και των πόλεων, τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων, τους αγρότες καθώς και τα στελέχη της τοπικής αυτοδιοίκησης και της κυβέρνησης μαζί με τους οργανισμούς, στο να συμφωνήσουν για τους τρόπους διαχείρισης και απόλαυσης των τοπικών φυσικών, ιστορικών, πολιτιστικών, εκπαιδευτικών, αναψυχής και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους πηγών οι οποίες παίζουν σημαντικό ρόλο στην κληρονομιά της Ελλάδας. Οι κυριότεροι τομείς στους οποίους θα επικεντρωθεί η Επιτροπή, περιλαμβάνουν τους εξής:

1. Αναζωογόνηση των Τοπικών Κοινοτήτων
2. Διατήρηση του Πολιτισμού
3. Οικονομική Ανάπτυξη
4. Εκπαίδευση και Ερμηνεία
5. Πολιτιστικός Τουρισμός
6. Διατήρηση της Ιστορίας
7. Συντήρηση των Φυσικών Πηγών
8. Αναψυχή
9. Επιστασία κτηρίων
10. Στρατηγική Συνεργασίας
11. Υγεία και Ιαματικές Πηγές



Επιπροσθέτως, η Επιτροπή θα προσπαθήσει να προτείνει ένα νομοθετικό πλαίσιο το οποίο θα υιοθετηθεί και θα εγκριθεί από το ελληνικό κράτος για την αναγνώριση του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, η Επιτροπή θα εργαστεί για να κερδίσει τη διεθνή αναγνώριση του πάρκου μέσω προσδιορισμού (ονομασίας) από την Παγκόσμια Κληρονομιά της UNESCO.

### **Πώς θα δουλεύει η Επιτροπή;**

Η Επιτροπή, η οποία θα αποτελείται από μια ποικιλόμορφη ομάδα από μέλη των τοπικών κοινωνιών και ενώσεων, θα αναθεωρήσει και θα εγκρίνει το αναλυτικό πλάνο, το οποίο απαιτεί συνεργασία και υποστήριξη από τους κατοίκους, τα επιχειρηματικά συμφέροντα και τους μη-κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Η προσπάθεια αναλυτικού σχεδιασμού την οποία καταβάλει η Σχεδιαστική Ομάδα του Παρράσιου Πάρκου Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η οποία αποτελείται από αμερικανούς και έλληνες ειδικούς, θα παρέχει απαραίτητες πληροφορίες στην Επιτροπή για τη λήψη των αποφάσεων. Η Επιτροπή θα μοιράζεται τις πληροφορίες με τους κατοίκους της περιοχής μέσω μιας σειράς δημόσιων συναντήσεων και δημοσιεύσεων. Οι πολίτες της περιοχής και οι ιδιοκτήτες επιχειρήσεων θα συνεργάζονται με τις τοπικές και εθνικές κυβερνήσεις για τη χάραξη στρατηγικών που αφορούν στη διατήρηση των πόρων, την αναζωογόνηση των τοπικών κοινοτήτων και τα σχέδια οικονομικής ανάπτυξης. Συνοψίζοντας, η επιτροπή είναι ένα δημόσιο συλλογικό όργανο που θα συσταθεί για να καθοδηγεί (συντονίζει) τις αποφάσεις με κέντρο την τοπική κοινότητα και να επιβλέπει τα προγράμματα του πάρκου. Η συμμετοχή στα σχέδια και τα προγράμματα του είναι πάντα εθελοντική, με την ιδιοκτησία της γης να παραμένει υπό τη δικαιοδοσία της τοπικής αυτοδιοίκησης και των πολιτών.

### **Στρατηγικές για την Επιτυχία**

Υπάρχουν υλικά και άυλα οφέλη παράλληλα. Επικεντρωμένη στους παραπάνω στόχους, η επιτυχημένη επιτροπή θα προάγει την τοπική ταυτότητα, θα βελτιώνει τη ζωή της κοινότητας, και θα επιβλέπει τον προγραμματισμό των έργων που ενισχύουν το χαρακτήρα της περιοχής. Υπάρχει επίσης μια έμφαση στην περηφάνια της κοινότητας για την ιστορία και τις παραδόσεις της, καθώς και στην ενθάρρυνση των κατοίκων για την επιστασία στη διατήρηση και την ερμηνεία του τοπίου για τις μελλοντικές γενιές. Εκπαιδευτικές ευκαιρίες θα ενθαρρύνουν τους επισκέπτες και η οικονομική ανάπτυξη θα εμφανιστεί με τη μορφή του πολιτιστικού τουρισμού, των τοπικών μουσείων, των φεστιβάλ και των επισκεπτόμενων πανεπιστημιακών ομάδων. Το σημαντικότερο είναι ότι το πάρκο προσφέρει έναν τρόπο προστασίας μιας μόνιμης κληρονομιάς που ισορροπεί ανάμεσα στην προστασία των πόρων και την οικονομική ανάπτυξη μέσω του τουρισμού.

**1) Τοπική Ταυτότητα:** Το Παρράσιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς είναι ένα όνομα που σχετίζεται με σημαντικά ιστορικά, αρχαιολογικά και φυσικά στοιχεία στα πλαίσια του πολιτισμού, της παράδοσης και της γεωγραφίας.

1. Καλλιεργεί την υπερηφάνεια και την επιστασία
2. Ενθαρρύνει τη σύνδεση με την τοπική ιστορία και τον τόπο
3. Στηρίζει τη συνέχιση των πολιτιστικών παραδόσεων
4. Προωθεί το ενδιαφέρον στην περιοχή και προσελκύει τον τουρισμό

**2) Η Κοινότητα:** Η επιτυχία ενός πάρκου πολιτιστικής κληρονομιάς εξαρτάται από τη συμμετοχή των ανθρώπων της περιοχής.

1. Εργάζονται μαζί για την κοινωνική ευημερία της περιοχής
2. Συνεργασία μεταξύ των τοπικών και εθνικών κυβερνήσεων

**3) Σχεδιασμός:** Στρατηγικές που επιδιώκουν το υψηλότερο όραμα για την υγεία και την ευημερία της περιοχής.

1. Φυσικοί πόροι – Προστασία της φύσης σε ισορροπία με τις ανθρώπινες ανάγκες
2. Πολιτιστικοί πόροι – Αναγνώριση των εθίμων, δεσμάτων, και τεχνών τα οποία είναι μοναδικά στην περιοχή
3. Αρχαιολογικοί πόροι – Προστασία της αναντικατάστατης εθνικής κληρονομιάς
4. Ευκαιρίες αναψυχής – Προώθηση της απόλαυσης των πόρων για την κοινότητα και τους εξωτερικούς επισκέπτες

### **Παράρτημα Γ: Συμπεράσματα από την Ημερίδα του 2010 στη Μεγαλόπολη**

#### **Παράρτημα Δ: Ορολογία**

**Αναλυτικό πλάνο:** το φυσικό ρυθμιστικό σχεδιασμό για το πάρκο που συμπεριλαμβάνει το όραμα, τις αξίες και τις ενέργειες που θα προκύψουν για το πάρκο.

**Πρόταση σχεδιασμού:** Ένα έγγραφο που θα περιγράφει όλα τα βήματα που χρειάζεται να γίνουν για τη δημιουργία του πάρκου.

**ΠΠΠΚ:** Παρράσιο Πάρκο Πολιτιστικής Κληρονομιάς

**Επιτροπή ΠΠΠΚ:** Ο οργανισμός που θα διευθύνει (αντιπροσώπευση από τις τοπικές κοινωνίες, την τοπική αυτοδιοίκηση, το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, το Ίδρυμα Παρράσιας Κληρονομιάς, το Ανασκαφικό και Ερευνητικό Πρόγραμμα του Λύκαιου Όρους, Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί, Ιδρύματα κλπ.

**Ομάδα Σχεδιασμού:** Αυτοί οι άνθρωποι θα εργάζονται πάνω στο Αναλυτικό Πλάνο και θα κάνουν τις αναφορές τους στην Επιτροπή του Πάρκου.

**Προωθώντας την Κληρονομιά και την Οικονομία:** Αυτό καλύπτει την Προβολή, την Παιδεία, τον Πλούτο, τα Προϊόντα «επιπρόσθετης αξίας» και την Τοπική Παραγωγή.